

Weggeplukt

Een krasse dame was mevrouw Anneke Kliphuis uit Groningen, maar daar reesterde weinig van nadat ze getroffen was door een beroerte. Over de gevolgen daarvan schreef dochter Christine Kliphuis een boek. "Het is geen klaagzang, geen emoverhaal. Het is een spannend verhaal over mijn moeder."

Door Marijke Brouwer

Het liefst had Christine Kliphuis (53) dit hele verhaal verteld aan haar moeder. "Zij was altijd de eerste aan wie ik iets ingrijpends kwijt kon", zegt ze. Nu haar moeder door een beroerte hoofdpersoon is in een verhaal dat geen goed begin heeft en geen goed einde, vertrouwt Christine Kliphuis haar belevenissen toe aan het papier. Die aantekeningen heeft ze gebundeld tot een boek: *Mijn hoofd is hol*.

Later rijden we met haar in de rolstoel door de gangen van het ziekenhuis. Het lastige is dat ze steeds haar linkervoet op de grond zet en probeert uit de rolstoel te stappen. Ze wil zelf lopen. Telkens weer leggen we uit dat dat niet kan. Tot mijn verbazing probeert ze het toch steeds opnieuw. Ze merkt dat er iets niet klopt, omdat wij haar steeds aanspreken. 'Er zit hier een gat', zegt ze en ze wijst naar haar hoofd. 'Mijn hoofd is hol.'

Christine Kliphuis is kinderboekenschrijfster en communicatieadviseur, ze woont in Voorburg, vlakbij Den Haag. Maandag is haar vrije dag en op een maandagochtend in 2004 gaat in alle vroegte de telefoon. Het is haar moeders buurvrouw uit Groningen die vertelt dat haar moeder is gevonden in het halletje en daarna is opgehaald door de ambulance. Waarschijnlijk,

zo luidt het verhaal, is er dit gebeurd: mevrouw Kliphuis heeft zaterdagmiddag boodschappen gedaan. Vrij snel nadat ze thuis kwam, heeft ze een beroerte gekregen, want haar boodschappen stonden onuitgepakt in de gang. Ze ligt met uitdrogings- en onderzoekingsverschijnselen in het ziekenhuis. Christine snelt naar Groningen.

In het ziekenhuis ontmoet ze haar moeder die niet kan praten, in een bed ligt en met wie Christine nauwelijks contact krijgt. "Mijn moeder was weggeplukt uit haar actieve leven."

Want mevrouw Kliphuis mocht dan 76 jaar zijn, ze was een kwieke dame die net een nieuwe vleugel had aangeschaft, veel reisde, filosofie studeerde, schilderde en altijd las.

"Ze was ontwikkeld en sociaal actief", zegt dochter Christine, die daarvan niets terugziet in het ziekenhuisbed. Al gauw wordt duidelijk dat haar moeder een beroerte heeft gehad, diep in de hersenen. De gevolgen zijn niet mis: ze is aan de rechterzijde verlamd waardoor ze verandert in een hulpbehoevende vrouw. Christine Kliphuis merkt die eerste dagen enige vooruitgang. Haar moeder herkent haar, houdt haar stevig vast. Kliphuis beseft dat ze een verantwoordelijke rol heeft, ineens.

Ze herkent me en probeert te praten. Ze gebaart met haar linkerarm en schudt gefrustreerd haar hoofd. Ze kan de woorden niet vinden. 'Broddel!' zegt ze hoofdschuddend. Ineens kijkt ze me helder aan. 'Woorden, zo, ik, hoe?' zegt ze dringend en pakt mijn hand. Ik weet wat ze bedoelt. 'Afasie, het heet afasie', leg ik uit. 'O ja, afasie', zegt ze langzaam en goed verstaanbaar. Ze weet wat afasie is: een stoornis in het gebruiken en begrijpen van taal.

Kliphuis is veel in Groningen en begeleidt haar moeder naar verpleeghuis Maartenshof. Ze realiseert zich dat hun rollen zijn omge-

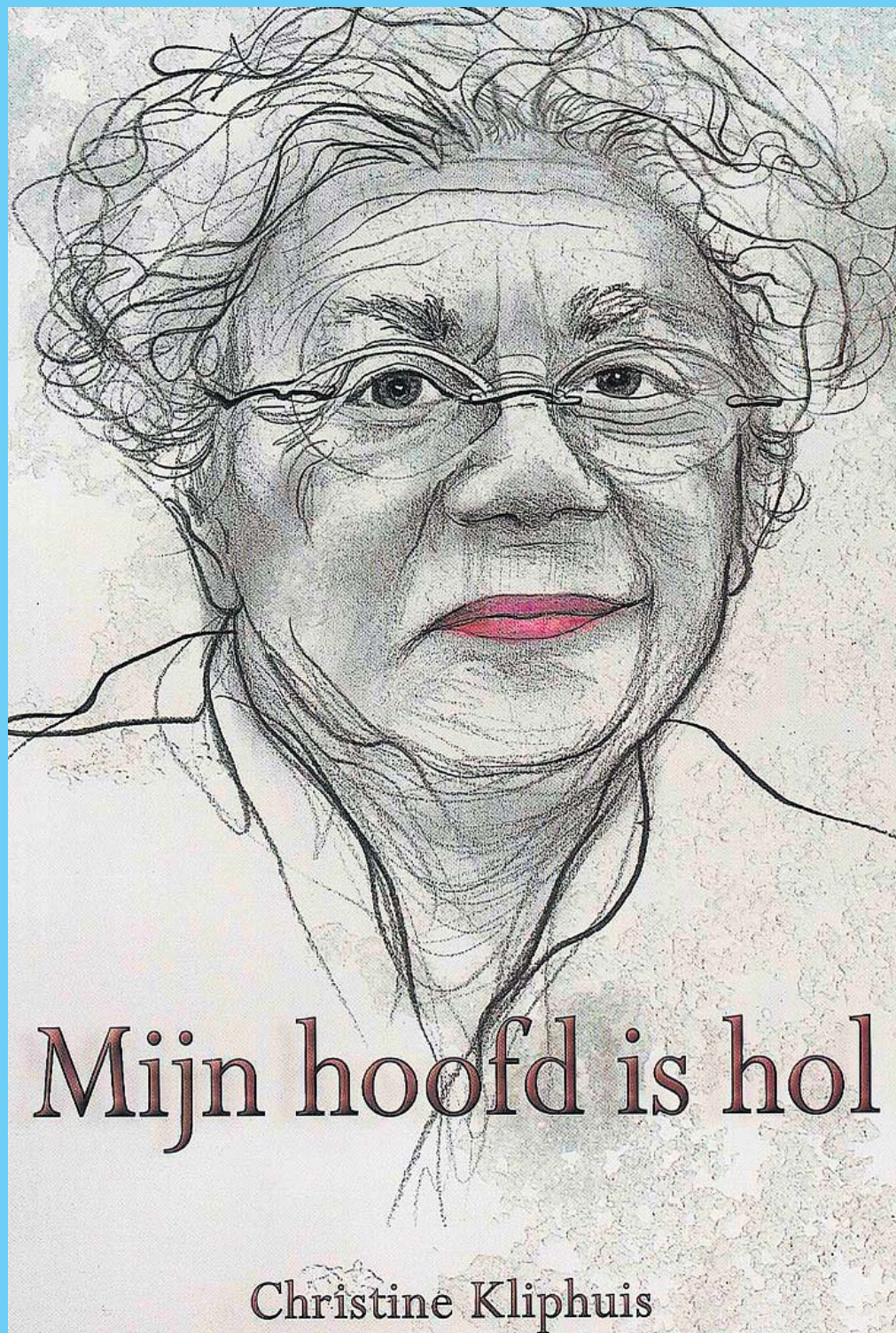
▲ Christine Kliphuis.
Foto: DvhN/Siese Veenstra

draaid: was haar moeder altijd belangstellend naar haar dochter en bezorgd om haar leven – nu vraagt ze nooit meer iets en ze kan radeloos verdrietig zijn als haar dochter aan het einde van een bezoek afscheid neemt. "Het was soms hartverscheurend, dat ze zich ineens afvroeg of mijn vader, die al 25 jaar was overleden, haar nog wel leuk zou vinden nu ze verlamd was. Het had soms iets weg van dementie."

Af en toe schrijft Kliphuis op wat er gebeurt, als om haar gedachten te ordenen. Driekwart jaar na de eerste beroerte volgt een tweede waaraan haar moeder sterft.

Een paar jaar later besluit de schrijfster van de aantekeningen een boek te maken. Ze wil laten weten wat een beroerte teweegbrengt, ze wil voelbaar maken hoe veel verwarring het met zich mee brengt en ze wil het beeld van verpleeghuizen nuanceren, omdat ze zag hoe betrokken het personeel was. Bovenal schreef ze *Mijn hoofd is hol* uit liefde voor haar moeder. "Ik heb niet een goed boek over de gevolgen van een beroerte gevonden", zegt ze. Dus schreef ze het zelf.

Mijn hoofd is hol van Compaan Uitgevers kost 17,90 euro. Meer informatie over de schrijfster: www.christinekliphuis.nl

Christine Kliphuis

◀ De cover van het boek met een illustratie van Helen van Vliet.